

«Va ser l'home de confiança del fundador de l'Opus Dei»

José Carlos Martín de la Hoz, postulador de les causes dels sants de la prelatura de l'Opus Dei a Espanya, Josep Masabeu, president de Braval i María Candela Temes, neboda neta del José María Hernández Garnica van ser els tres participants de la taula rodona del passat dimecres 25 de maig per parlar de la figura d'un aventurer amb una missió.

27/05/2022

“José María Hernández Garnica va ser l'home de confiança del fundador de l'Opus Dei a Espanya i, a partir del 1957, a tota Europa. Sant Josepmaria se'n va desprendre, i el va enviar a nombrosos països europeus, perquè ajudés en la difusió del missatge de l'Obra en aquestes nacions”. Això és el que va afirmar José Carlos Martín de la Hoz, postulador de la causa de beatificació de Chiqui -com familiarment anomenaven el Servent de Déu José María Hernández Garnica-, a la taula rodona celebrada a l'auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna de Barcelona, quan falten pocs mesos per al cinquantenari del *dies natalis*. José María va morir amb 59 anys a la capital catalana, el 7 de desembre de 1972.

El final de la Segona Guerra Mundial, va dir postulant de la causa de beatificació de Chiqui, “va ser, a tota Europa, un moment de profund desànim, de desconcert. Les ideologies que semblava que canviarien el món havien desembocat en dues guerres mundials. Després, l'Església va intervenir en la reconstrucció europea a tots els nivells, i l'esperit de l'Opus Dei va entrar meravellosament en aquesta reconstrucció: va ser la solució que molts bisbes buscaven”.

Amb una gran confiança en Déu, el fundador de l'Opus Dei va enviar preveres i laics a col·laborar en la recuperació d'Europa: “calia tenir molta fe per enviar aquells joves professionals i sacerdots tot just ordenats a països on serien considerats estrangers de segona, ja que Espanya -d'on procedien la

majoria- estava mal vista a causa del règim polític franquista”.

Com deia sant Josepmaria, eren “missioners amb missió sense anomenar-se missioners”, que van acudir a aquestes terres “a barrejar-se, a treballar colze a colze amb els seus conciutadans, amb la il·lusió de tornar l'entusiasme cristià i ajudar en la reconstrucció física i espiritual, ja que la guerra no només havia destrossat el teixit econòmic, industrial, sanitari i educatiu, sinó sobretot havia trencat l'esperança després de quedar trencats moralment i arruïnats econòmicament”.

L'Evangelí, una suma d'impactes

La fe, va afirmar Martín de la Hoz, “reneix amb l'impacte. L'Evangelí és una suma d'impactes”. I en el cas del Servent de Déu José María Hernández Garnica, aquest impacte va tenir lloc el 27 de novembre de

1936. Havia pujat al camió que el portaria a Paracuellos per ser afusellat, quan va sentir una veu que li deia: “Chiqui, baixa del camió”. Va baixar al pati de la presó i el van ficar en una cel·la. “Tenim còpia de la llista del camió que portaria Chiqui a Paracuellos i aquest va ser l'impacte per José María, que sempre va ser conscient que Déu li havia donat una pròrroga de vida”, segons explicà Martín de la Hoz.

Sobre aquest fet inexplicable a la vida del Servent de Déu, la seva neboda neta María Candela Temes, que també va intervenir a la taula rodona, va explicar que quan el van detenir -denunciat pel porter per anar a missa- “la seva mare, Adela, li va dir a la Mare de Déu que, si Chiqui se salvava, no s'oposaria a la seva vocació”. José María havia demanat l'admissió a l'Opus Dei un any abans de l'inici de la Guerra Civil Espanyola.

Promoure la unitat

Després de la seva ordenació el 1944 -José María junt amb el beat Àlvar del Portillo i José Luis Múzquiz van ser els tres primers fidels de l'Obra que van rebre l'ordre sacerdotal-, el fundador de l'Opus Dei li va encarregar l'atenció espiritual de les dones de l'Opus Dei. I, a partir del 1957, el va enviar a diversos països europeus -Gran Bretanya, Irlanda, França, Àustria, Alemanya, Suïssa, Bèlgica i Holanda-, on va exercir el ministeri sacerdotal. “Va passar aquells anys transmetent el missatge de l'Opus Dei i promovent la unitat amb sant Josepmaria i amb tota l'Església”.

“Això no marxa... i ha de marxar”

“La seva fe en Déu i en l'esperit de l'Opus Dei es va demostrar en moltes anècdotes, com la que explicava un català que va viure amb Chiqui a Colònia (Alemanya), el catedràtic de

filosofia Eugeni Trias. A l'oratori de la residència solien organitzar una estona de pregària davant del Santíssim Sagrament dirigida per un prevere. Després tenien exposició i benedicció amb el Santíssim i es cantava la Salve. Cercar alemanys universitaris era una tasca difícil: una meditació predicada per un sacerdot catòlic en un alemany horrible. El resultat era binari: o zero, o un. Deia Eugeni que veia José María remugant: “això no marxa, això no marxa”, i conclouïa: “i ha de marxar”.

“La solució va ser obtenir avals i aconseguir crèdits per a construir una residència de 100 places, on els estudiants estiguessin a casa seva i anessin lliurement a la meditació. Aviat Déu va premiar aquella fe i van arribar moltes vocacions i conversions.”

“Tu no pots, però Jo sí”

Josep Maria havia après a demanar a Déu la fe necessària per emprendre la tasca de difondre el missatge cristià a la vella Europa. En concret, moltes vegades recordaria aquella antiga anècdota del fundador de l'Opus Dei esdevinguda a Londres, quan passejant per la City i veient les plaques de les grans corporacions empresarials angleses, moltes vegades bicentenàries, sant Josepmaria va tenir un moment de desànim i hi va sentir una locució divina que li deia: “tu no pots, però Jo sí”.

La capella de Netherhall

Indubtablement, li vindria a la memòria aquesta anècdota quan hom va engegar el patronat per demanar fons per a la construcció d'una residència universitària a Londres destinada a estudiants de la Commonwealth. La reina mare havia acceptat presidir el patronat d'honor

i assistir a la inauguració de la residència, el nom de la qual és Netherhall.

Quan li van plantejar evitar que la comitiva passés per la capella per no donar lloc a malentesos -la reina d'Anglaterra és el cap de l'Església anglicana-, José María va dir que no es retiraria el Santíssim, ja que això és el que donava sentit a aquests edificis i a la presència de fidels de l'Opus Dei en aquesta tasca universitària: encomanar la fe als amics i companys de feina i il·luminar amb la fe el món des de dins. Efectivament, quan la comitiva va entrar a la capella la reina mare va somriure complaguda i van passar a altres llocs.”

Les “reines del nyap” i un paquet de sandvitxos

Recentment, ha estat publicada una anècdota referida a José María que va tenir lloc a Manchester: un grup

d'universitàries i algunes directores de l'Opus Dei “eren a l'edifici acabat de llogar de la primera residència d'estudiants en aquesta ciutat anglesa, molt afanyades posant paper pintat; el fred era intens i sobretot la humitat era alta, i a més es perllongava la feina i no podien interrompre-la perquè no es fes malbé la goma que havien preparat.

Estava condint el desànim quan de sobte va sonar la porta i va aparèixer Chiqui per sorpresa, ja que no era oficialment a Anglaterra. Va arribar carregat de coses: una estufa, un paquet de sandvitxos i un termo de te calent. Quan les residents es van asseure per descansar, i menjar alguna cosa, ell els va dir molt divertit: sou les “reines del nyap”. Elles van riure amb ganes i es van deixar aconsellar pel José María per planejar la feina en el temps previst, sense perdre ni la salut ni els nervis”.

Fama de santedat

Anys més tard, durant una estada a Alemanya, se li va detectar un càncer a la base de la llengua. Es va traslladar a Pamplona per a ser tractat, i d'allà a Barcelona, per a un tractament específic que, tot i això, no va obtenir el resultat que es pretenia. Va morir a la Ciutat Comtal la vigília de la festa de la Immaculada del 1972. El funeral es va celebrar a l'església de Santa Maria de Montalegre i va ser enterrat a Montjuïc.

La fama de santedat s'ha consolidat i estès arreu del món. Són moltes les persones que n'invocuen la intercessió per a obtenir gràcies de Déu. El procés d'investigació sobre la seva vida, virtuts i fama de santedat va tenir lloc a Madrid, entre el 28 de febrer de 2005 i el 17 de març de 2009.

L'11 de novembre del 2011, les despulles van ser traslladades a l'església de Santa Maria de Montalegre, a la capella del Santíssim. De llavors ençà, és habitual l'afluència de fidels a l'església per a pregar a prop de la sepultura del Servent de Déu, en petició de favors i en agraïment per la seva intercessió favorable. La fama de santedat s'ha seguit estenent arreu del món i arriben peticions d'oracions dels països més variats d'Europa i Amèrica.

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca/article/jose-maria-hernandez-garnica-taula-rodona-50-aniversari/> (20/03/2026)